

EL POBLE CATALÀ

Director: I. RIBERA i ROVIRA

REDACCIÓ ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELEFON 2298

ANY XII. NÚM. 3740 - - BARCELONA, DIMECRES, 23 DE JUNY DE 1915 - - UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPRENTA I ESTEREOTIPIA
EST. 16. TELEFON 2298

Crisi de istiu?

En uns quants dies que veníem advertint al govern que la política d'atracció dels elements d'extrema dreta, era perillosíssima per a la seva estabilitat. Amb motiu dels successos del diumenge, subratllem la nostra advertència. I no han passat dos dies sense que 'ls fets ens vinguessin a donar la raó.

El govern d'en Dato, s'ha vist precisat a plantejar la qüestió de confiança degut al fracàs, potser sense precedents de la subscripció d'obligacions del Tresor. Heu aquí el fruit de l'atracció de les dretes. Aquestes, en mans de les quals està el diner, lluny de col·laborar en l'obra del govern, donant-li facilitats per a continuar la seva gestió, tanquen la butxaca i deixen en el més gran ridícul, al govern. És diu que a n'aquesta maniobra no son pas agèns uns poderosos banquers i significats mauristes que amb aquests procediments—que bé i podrien titolar d'antipatriòtics, si l'obra del govern fos tant patriòtica com asseguren els germanofils disfrazats de neutralistes—tracten d'enderrocar al govern per a posar en pràctica la menaga del dictador de 1909; això és, que sense ell no hi ha salvació possible pel país.

Es ben evident també que la banca catalana ha contestat al govern deixant de cooperar a l'emprestit. No en va aquell havia desates les peticions catalanes.

Creiem que la crisi se resoldrà amb una ratificació total de poders al senyor Dato, però l'avis que les dretes han donat al davant del Govern dimissionari, és prou eloqüent per a que en la nova tasca governativa s'orienti en altre sentit més en harmonia amb el present moment, que no és pas el més apropiat per a perseverar en restriccions intolerants, com per exemple, la suspensió de garanties com de fet ara estem patint, precisament quan tots els països en guerra ens donen l'exemple de la amplitud de mires que gufa a tots els governs de no limitar ni poc ni molt l'intervenció en els afers nacionals de totes les forces polítiques que representen alts interessos dels respectius països.

El senyor Dato deu recordar el seu origen, l'acció lliberadora que va posar en les seves mans el poder, per a continuar la línia de conducta que va senyalar-se a l'encarregar-se de les responsabilitats de la governació de l'Estat. Volguer-lo torçar, seguint orientacions renyides amb l'esperit dels nostres temps, és anar a un fracàs més sorollós que'l que el capital espanyol li ha preparat hàbilment amb motiu de l'emprestit. Aquest fracàs el deu a les seves debilitats a les seves vacil·lacions, que li venien donant una manca d'estabilitat en el poder, que no podia donar altre resultat que l'incident de aquesta crisi; encara no resolta a l'hora que'ns escrivim aquestes ratlles.

Un govern en les actuals circumstàncies lluny de recloure's en l'isolament que voluntàriament, fins ara, d'uns quants mesos en aquesta parts, s'imposava, ha de procurar-se el major nombre de factors en prò de la seva gestió i aquest referendun sols podia obtenir-lo en el Parlament. Per això, hem reclamat repetidament la seva obertura a fi d'afrontar tots els perills que li poguessin sobrevenir caient en degudament de cara a l'interès suprem del país i evitant la crisi d'istiu que s'ha plantejat.

IDEARI

Fi de curs

L'Amic va ser convidat amablement a uns exàmens de fi de curs en l'Institut de Cultura per a la Dona. Això va ser en una tarda plujosa i ja començava a caure l'aigua frescal quan arribava al carrer d'Elisabets. A dintre de casa aquella tot està regit per un bon gust ben català i la primera agradable cosa que's veu al entrar són noies, moltes noies. No totes són boniques, però no n'hi ha cap que no tingui alguna gràcia; la que no la té a la cara f al cos per encisar els ulls de qui la mira, la té a les mans per fer bells treballs de costura i flors i cintes, i moltes són les que la tenen a les mans i la cara.

La porta que donava accés a la sala on tenien lloc els exàmens, era plena de noies que miraven a dins. Totes elles, amablement, varen fer pas a l'Amic. Ell va assegurar's llavors dintre la sala, cuidant de recollir les ales del paraigua de gotant. Allí estava, naturalment, molt bé. Per un costat la muralla de les noies que miraven els exàmens; per l'altre les noies que s'examinaven. Entre el públic hi havia més que noies, un pedagog i l'Amic. Dalt del tribunal l'Aureli Capmany parlava de jocs i de les falldilles de les noies que eren massa estretes per assegurar's a terra a jugar a la «Escudetera». Per això es varen veure obligades a usar túniques de diferent color en lloc de les falldilles estretes. Així els jocs varen començar.

Plens de gràcia els jocs. Plens de gràcia, també, les noies que jugaven. Amb les túniques totes semblaven més grans i un tenia la impressió de veure jugar dones fetes més aviat que nenes petites. Deliciosa la «Pu-pu» i també l'«Escudetera».

Però va venir la tragèdia. A la pluja va succeir la tempesta. I cada vegada que sonava un tró hi havia una noia rossa que tenia molta por i que es tapava les orelles amb les mans i adreçava fortament els ulls sota les cel·les roses. I llavors l'atenció es distreia i ja no estava la gentil jugadora per allò de: «Si las tengo no las tengo no las tengo pora dart que del pan que-yo al comido-ellas tambien comarán», ni per allò de: «jo me'n vaig molt descontenta-cap al palacio del rei». Torna, torna-escudetera, la més linda te'n daré la més guapa, la més linda, la més linda del roser, ni per allò de: «a dalt del cotxe-n'hi ha una nina-que'n replica el cascabel». Però la tempesta va passar i els exàmens també. I al sortir calia felicitar a les gentils jugadores i a l'Aureli Capmany i al benemèrit Institut de Cultura per a la dona.

L'AMIC

La Diputació

Comissió Provincial

La comissió provincial ha despatxat els següents assumptes de la secció de Foment:

Informe en l'expedient incoat per la societat Sedó en Comandita per a reconstruir una resclosa al riu Llobregat en el terme municipal de Martorell.

Id. en el recurs d'alçada interposat per don Adolf Cros i Daines contra l'acord de l'Ajuntament d'aquesta capital denegant-li permís per a practicar obres a la casa número 75 del carrer de Sans.

Id. en el recurs d'alçada interposat per don Lluís Calcerán Casas contra un acord de l'Ajuntament d'aquesta capital ordenant-li legalitzar certes obres realitzades a la façana de la tenda número 8 de la Rambla de Sant Josep.

Id. en el recurs d'alçada interposat per don Francisco Casany i Robert contra la resolució de la tinença d'alcalde del districte III d'aquesta capital, imposant-li una multa per infracció del reglament de Tracció Urbana.

Id. en l'expedient incoat per la S. A. Energía Eléctrica de Catalunya per a la instal·lació d'una línia de transport des de la de la tècnica a Moncada fins a la fàbrica de la Compañía d'Aigües de Dos Rios.

El veredict dels Estats Units sobre la guerra

Resposta al manifest dels professors alemanys per Samuel Harden Chubb president de l'Institut Carnégie, de Pittsburg, (E.E. U.U.)

VII

De la mateixa manera neguen vostres haver comès atrocitats que no estiguessin justificades per la guerra. Doncs bé, aquí a Pittsburg hem rebut una carta d'una de les nostres infermeres de la Creu Roja que està servint a Bèlgica i entre els que es troben al seu cuidat hi ha un noi que per ésser valent, fou foc des de la finestra de casa seva a les tropes que saquejaven el país i a aquest noi li tallaren les mans els vostres soldats. Però, no fou assassinat el burges de Termonde per que defensava a la seva filla de l'insult d'un oficial alemany a qui tenia d'hoste en la seva pròpia casa? Una altra narració m'arriba avui d'un dels meus corresponents de negocis que vivia abans a Brussel·les, però que's vegé obligat a anar a Nantes, el qual em diu que els soldats alemanys fusellaren al caixer del Banc Nacional de Bèlgica i als seus dos fills perquè aquell es va negar a dir-los la combinació per a obrir la caixa. I narracions semblants posen prou clar la evidència de les coses. Però, perquè negar les atrocitats individuals quan les tenim tan al per major a Lovaina, Alost, i Termonde? El nostre poble considera la guerra en sí com una atrocitat que rebaixa a la nació que la provoca igual que quan un assassinat particular rebaixa al criminal que l'instiga. El vostre emperador és admirat com un dels homes més admirats del món, però, quina serà la fama que deixi a la posteritat? Quina càrrega tan gran en aquest punt! La seva inflexible provocació de guerra ha ferit a la humanitat en lo més fondo de l'ànima, puix ademes d'empassar a Europa de sang humana, l'hi està donant una nova població de vídues afligides, de mares abandonades, de fills de pares desconeguts i de mancos i coixos. Quina herència d'odi!

Avaleu vostres la seva carta defensat el militarisme alemany. Això ens portaria altra vegada a la qüestió de com començà la guerra i no hi ha intel·ligència sincera que pugui dubtar de que la responsabilitat de la mateixa pertengui per complet a Alemanya, puix aquesta anirà a Austràlia a atacar a Sèrbia sapiguent bé, com ho sabia, que resultaria d'això una conflagració europea; puix Austràlia és solament un imperi que tambaleja, unit per un llaç incoherent, que no pot assimilar les varietats races en una nació homogènia com les assimilava aquí als Estats Units, perquè el seu Govern és un Govern en que no hi ha igualtat de drets, i no podia fer mai res, ni dolent ni bo, per iniciar una propra, d'una manera absoluta. Però darrera d'això hi han les seves causes.

La referència de vostres al militarisme porta al pensament la convicció de que aquesta guerra començà, en realitat, fa vint-i-cinc anys, quan l'emperador Guillem II pujà al poder, el qual es proclamà ell mateix senyor suprem de la guerra i es disposà a preparar el seu poble per a la mateixa. Els seus fills foren educats des de l'infància a considerar-se soldats i a aspirar a un destí d'extermini, i aquí als Estats Units solament començem a la seva filla per un retrat en que va vestida amb l'uniforme de coronel. I lo mateix s'ha fet amb la joventut de tot l'imperi. El servei militar obligatori fou de cada home un soldat; he estat a Alemanya i a tot arreu he observat la falta de tranquil·litat nacional, puix els carrers estaven sempre plens de soldats, i la vista no distingia altra cosa sinó el brillament de casc i de bruyides coraces; l'oit no sentia sinó l'estridència dels sabres i soroll de les espases. Els cavalls corrien sense fre i ferien l'aire amb els cascs empants. I tot aquest constant soroll emmascarava l'imaginació del poble alemany i introduïa en la seva sang l'esperit del conflicte que anava sorgint.

Tot qui portava l'uniforme de l'emperador es convertia en un individu d'una classe privilegiada; un cambler que disputava sobre un compte amb un oficial que estava borratxo, fou mort d'una estocada al cor i l'uniforme militar servi de justificació a l'acte; un sabater coix que vivia en una província conquistada i que murmurava algunes paraules contra els soldats de l'emperador fou ferit d'un cop de sabre i l'oficial que cometé tan cobarda acció fou alabat amb tota efusió pel príncep imperial alemany; un altre home, d'humil posició, que volgué saludar d'una manera familiar a un antic amic seu ja oficial i que anava d'uniforme, fou mort per la seva imprudència i l'assassí arribà fins a escriure una carta a la mare de la víctima justificant el seu crim; jo he vist al carrer oficials alemanys apartar amb el colze a les senyores per a fer-se pas a ells mateixos i a altres he vist brindar pel dia que fossin a la guerra.

I dia per dia en cada un d'aquests vint-i-cinc anys l'emperador amb els seus discursos incendiàries, ha inflammat l'ardor públic pensant en aquesta guerra. Les persones que proposaven medis eficaços de pau eren obgete d'escarni per ficar-se amb això. Quan les classes treballadores del món començaren a veure's agoviades per les contribucions per a la guerra del pèrvindre (un 75 per 100 dels ingressos de tots els Governos era per a aquests

gastos) el Govern anglès proposà la cessació de nous preparatius durant un any; però la resposta de l'emperador a instigació tan humana fou afegir quatre vint mil homes al seu exèrcit, obligant així immediatament a França a estendre el temps de servei de dos anys a tres.

El vostre general Von Bernhardi diu: «Els esforços per a assegurar la pau són extraordinàriament perjudicials a la salut nacional». Els mateixos professors de les universitats alemanyes han contribuït a infiltrar al pensament de la joventut alemanya la doctrina de que la guerra és inevitable. Apartant-se del seu gran filòsof vostre, Kant, el qual en el seu «Imperatí Categòric» ens ha ensenyat una nova i preciosa regla, l'esperit nacional d'Alemanya s'ha nodrit del materialisme sensual de Nietzsche, de la franca sed de sang del general von Bernhardi, dels perversos somnis de guerra de Treitschke i de la debil moralitat de Bülow; i fins en el memoratim d'evidència que podem obtenir del vostre emperador dels seus fills i dels seus soldats, dels seus homes d'Estat i dels seus professors veiem com Alemanya s'ha mantingut com una nació apart del reste del món superior en ell, i predestinada a conservar aquesta superioritat per medi de la guerra.

TEATRE

Evoli.—El harem.

Oportunament varem anunciar el debut de la companyia de sargüeta que una tan brillant campanya acabava de fer al teatre Nou. L'elecció artística de la companyia ha sigut reforçat amb artistes tan estimables com la Pura Martínez, en González i per a molt aviat s'anuncia el debut d'en Cassimir Ortas.

La primera estrena de la temporada se efectuà dissabte passat. Fou una sargüeta amb honors o pretensions d'opèrta i es titula «El harem». Vol pertanyer al gènere de «La Corte de Farón», però, ni té la gràcia ni la galanteria d'aquesta celebrada producció. Hi ha en «El harem» situacions massa escabroses portades per medis massa expeditius i frases d'una cruïlla no gaire artística ni de bon gust.

Foren repetits uns couplets mediocre, als del «musulmà», molt ben cantats per la Pura Martínez i chorejats per les sis odalisques companyes seves, les atractius i ben habilitades senyores Nadal, Sobejano, Amadeo Alegre, Miralles i Sans. En Vallejo fou l'heroi de la nit, molt ben secundat per en Pedrola i l'Alfonso. Discreta la Consol Taberner i els de més en general bé.

La presentació de l'obra no pot ésser més esplèndida. Es una veritable llumina que les empreses esmercin els seus cabals en obres com aquestes.

La música del mestre Lleó és un arrellec d'un sens fi de partitures que tot hom se sap de memòria. No's pot negar que està intercalada amb habilitat; però no n'hi ha prou d'això, senyors compositors, és precis una mica de cordura i originalitat.

Apol.—Despedida de la companyia de vaudeville.

Les valentes hosts d'en Santpere i en Bozzo han acabat les seves tasques vaudevil·lesques, que amb tan èxit venien realitzant a l'Apol.

Darrerament han estrenat «La reina de Tebas», un vaudeville en el que traspassa tot l'humorisme britànic dels excel·lents escriptors Paulton i Brothers, però que és totalment inadaptable a la nostra escena. L'obra servi sols per a lluir la seva vis còmica inagotable en Santpere i la seva exuberància de formes esplèndides i per demés atrients, de la senyora Casanoves, que's va fent tota una actriu. Es clar que la Niobe que ens va representar no és lo que els autors havien ideat, però en gràcia a les dificultats insuperables del rol, el treball de la Casanoves fou ben estimable.

La companyia es despidí amb un vaudeville en tres actes, «Viaje d'amor», degut an en Maurice Hennequin i Pierre Veber. Se tracta d'una sàtira política desenrollada amb una habilitat insuperable, dintre l'inversimblant de les situacions, totes d'una causticitat demoleadora.

La companyia obtingué un veritable triomf amb aquesta obra, sobressortint els senyors Santpere, Martínez, Bozzo, Morera i Mantúa i les senyores Casanoves, Faura i Marco.

Al finalitzar la funció el públic demanà que parlés en Santpere, agraïnt aquest en un xispejant «discurs» la bona acollida que els havia dispensat el públic.

B. V.

EL POBLE CATALÀ al Plata

(Del nostre corresponçal particular)

La colectivitat catalana a l'Argentina.—Potins

A Barcelona, principalment, però també a tot Catalunya, se dona un valor equivocac a les representacions col·lectives de la colonia catalana a Sud-Amèrica, degut sens dubte a l'actuació brillantíssima que en altres temps aquestes entitats fingueren, en llur treball en favor dels ideals de dignificació de la Patria, actuació que de molt temps ençà han abandonat les entitats catalanes d'aquesta República; per a esmersar sos esforços en finalitats més «pràctiques».

I és precis que's catalans sapiguem a què atendre's a fi de no sofrir decepcions quan de nou reclamem l'ajuda moral o material dels catalans del Plata.

Les poques notes que van a continuació diran amb tota eloqüència quin és l'estat actual de les nostres entitats, i consti que aquestes notes han sigut triades a l'atzar, d'entre un sens fi dels actes realitzats per les mateixes o de les orientacions que gufen als seus dirigents.

▼▼▼

El Centre Català de Buenos Aires té més de cent mil pesos de capital, a més d'algunes propietats. No paga lloguer, doncs, per disposició d'en Lluís Castells, donador de la Casa d'Espanya, la planta baixa de la qual i l'hermós teatre del fons foren deixats en usdefruit, a perpetuïtat, al Centre. Compta, ademes del saló d'actes i de les dependències necessàries, d'un gran saló, «el saló blanc», com l'anomenen pomposament els vells socis, el saló buit, com l'anomenem nosaltres. Doncs, bé; aquest saló que reuneix condicions immillorables, ha sigut negat sistemàticament a tots els artistes catalans que l'han sol·licitat per a fer-hi exposicions de les obres llurs. En Monturiol, en Lleó Solà, en Graner, i altres, els noms dels quals en aquest moment no reté la meua memòria, en són testimonis. Tots ells tingueren de recórrer a salons de negoci, l'alt preu de lloguer dels quals s'endugué casi el fruit enter del seu treball. L'única excusa que extraoficialment donà la Junta, per a justificar la negativa, era que's desbordava el funcionament regular de la sala de jòc.

Quan l'exposició d'en Monturiol, al·lú va indicar a la Junta del Centre la conveniència d'adquirir alguna de les teles d'aquest eminent artista, proposició que la Junta no escoltà, perquè, segons manifestació del cacic màxim del Centre, an aquest lo que li convenien són més pesos, més cadires i si fos possible una altra sala de jòc.

▼▼▼

Quan la mort del malaguanyat Maregall, un petit nombre de socis se dirigí a la Junta Directiva del Centre Català per a que dediqués una vetllada necrològica en honor del plorat poeta i prengués alguna resolució per a contribuir a l'homenatge que Catalunya rendia a la seva bona memòria.

La nota dels socis que se sentiren catalans no fou escoltada per la Junta, perquè, com deien els seus components «fressos estariam que per a cada bon senyor que's morís a Barcelona, tinguéssim d'afuixar la bossa i organitzar vetllades necrològiques».

I l'eminent escriptor era soci honorari del Centre, enlaira't a aquesta — segons el reglament del mateix — «alta distinció» per una junta de la qual en formaven part molts dels que a la seva mort sols el tenien per un bon senyor.

Què saben ells de les coses de Catalunya, pobre gent amb diners que vivien del «peso d'avui», però que per lo que respecta a nostra terra, se troben encara llieralment a l'època d'en Pitarra i políticament al temps de la «Jamaica».

▼▼▼

Fa poc temps visità Buenos Aires el comedígraf català l'Avell Artís. Arribà a la capital portenya un diumenge a la tarda, i enganyat per la visió del lluny, que ha fet creure fins ara que el «Casal Català» era el refugi dels aimants de la Patria en aquestes riberes del Plata, el mateix vespre d'arribar, visità aquesta entitat.

Eren dos quarts de deu del vespre. Acompanyat de dos amics, l'Artís entrà al Casal i demanà pel senyor president. Un senyor, que resultà ser el conserge,

li respongué amb un castellà d'accent acríollat:

—No está, señor.

—Algú de la directiva? insisteix l'Artís.

—Tampoco, señor. Los domingos — afegeix el conserge explicant-se — después de cenar no viene casi nadie, y mucho menos los señores de la junta. Usted lo comprenderá. Todas las tardes de los días festivos dan baile, y éste se prolonga comunmente hasta bien cerca las nueve de la noche. Los señores salen fatigados y por la noche no acuden al casino.

L'Artís se feu càrric d'aquestes raons, comprengué l'acció cultural del Casal i es retirà prudentment playent el temps malversat en l'inútil visita.

▼▼▼

Pocs dies després, comentant amb l'exquisit poeta en Geroni Zanné el fet anterior, i l'afició dels socis del Casal a la dansa, n'esmentà un altre del que ell ne resultà la víctima, degut a una altra de les modalitats dels senyors que regelen els destins d'aquella casa.

—Instigat pel secretari del Casal i en la seva companyia, puix jo — deia en Zanné — no hi havia encara anat perquè ja sabia a què atendre'm respecte al mateix, vaig visitar-lo, tenint la sort de trobar-hi casi tota la junta que s'havia citat per a rebre'm. Es veu que la meua humil persona els interessava, i t'ets que jo agraeixo. Tant és així, que bon punt entràrem, el meu acompanyant me feu entrar en la Secretaria i donà avís al conserge per que anunciés la meua presència. Als pocs minuts, el bon conserge, modós i diligent, tornà a participar el compliment de la seva missió. «—Sírvanse ustedes aguardarse un momento, pues el señor presidente y los individuos de la directiva que esperan al señor — dirigit-se a mi — están terminando una «emallana».

Vista la gravetat del cas vaig optar per retirar-me. Després els perdedors, si m'hagués quedat, m'haurien fet responsable de la seva derrota i del cigaló perdut.

▼▼▼

I va l'últim.

Al Centre Català de Rosario de Santa Fe tenen, com tots els centres, una secretaria. En la capçalera de la «pleja» destinada a tal objecte, cobrint tot el pany de paret, hi ha un gran mapa, l'únic mapa que allí es veu.

A primer cop de vista, sense fixar-se en ell, un s'imagina que deu ser un mapa de Catalunya. Bon punt reposa la mirada en les seves línies se dona compte de l'engany en que la seva bona intenció l'ha fet caure. Si no és de Catalunya, serà potser d'Espanya o d'Europa, diu la lògica inflexible del visitant si és català o europeu. Serà de l'Argentina o del Sud-Amèrica, pensarà sens dubte el fill del país.

I aquestes cavil·lacions fan que's fixi insistentment en el mapa. Es un mapa d'Àfrica excel·lent, complet, detalladíssim com per a mostrar als visitants aon està el pèrvindre d'Espanya, segons els seus polítics.

En un recó del recididor, amagat, esquitit, com donant-se vergonya de la seva mesquinesa, hi ha un petit mapa de Catalunya del que sols n'heuen esment els habituals concorrents del Centre.

Així s'honra a Catalunya en aquella casa.

▼▼▼

Si per mostra n'hi ha prou un botó, aquí va una col·lecció completa. Per ella, més que per les falses manifestacions que de tant en tant fan arribar a Catalunya els dirigents de les nostres entitats, podrà el poble català jutjar imparcialment la catalanitat de les mateixes.

M. BALMAS JORDANA

Buenos Aires, 29 de maig 1915.

L'idioma català és l'ànima d'un poble. Un diari en català és la més transcendental afirmació patriòtica. Suscribiu-se a EL POBLE CATALÀ si voleu honorar l'idioma de Catalunya.

Dr. Serrallach
VIES URINARIAS I RONYONS
122 21 629. Polat, 40.
Consulta económica, de 7 a 9. Jovellanos, 9.

EL MUNICIPI

La Política

De la carlinada germà

onera

La sessió d'ahir

A les sis d'ahir tarde començà la sessió ordinària de primera convocatorià presidint l'alcalde accidental.

Se llegí i aprova sense discussió l'acta de la sessió anterior.

Se dona compte del

Despatx oficial

en el que hi figuren les següents comunicacions:

Ofici de la Secretaria municipal elevat, per a la seva aprovació, l'extracte dels acords presos per aquest Ajuntament durant el mes de març últim. (Aprovat).

Idem del senyor alcalde manifestant que han sol·licitat la permuta en el respectu càrrec, Jaume Coll Bonamusa, guarda municipal, i Candi Tutor Chueca, moço de plaça. (Passa a la Comissió d'Hisenda.)

Ofici del Govern civil de la província en que comunica que no hi ha lloc a tramitar el recurs d'alçada interposat per l'alcalde d'aquesta ciutat contra la resolució de dit Govern civil per la que s'acorda no autoritzar la partida quinta de l'article oríger del capítol quint del pressupost municipal per al corrent any. (Enterat.)

Idem idem referent a la resolució recaiguda en el recurs d'alçada interposat per don Joan Comas de Argemir contra un acord de l'Ajuntament desestimatori d'una instancia del recurrent relativa a l'arbitri municipal sobre tribunes. (Enterat.)

La presidència proposa i així s'acorda que'l dictamen que a la sessió anterior va quedar pendent per a ésser discutit a la present després del despatx oficial adjudicat a l'empresa Duro Falguera els serveis de suministre de tubus i peces accessoris de fundició per a distribuir l'aigua de Moncada, s'ajornà per a discutir-lo a l'acabar l'ordre del dia.

El senyor Juncal anuncia per a la sessió pròxima una interpel·lació sobre l'estat de l'Hisenda municipal.

Ordre del dia

Se dona compte dels dictamins que figuren a l'ordre del dia, aprovant-se sense discussió.

El senyor Cuadrench impugna un dictamen que proposa s'acordi que en mèrits de lo sol·licitat per donya Pilar Millán Astray, completament autoritzada pel seu marit don Xavier Pérez Linares, i en concepte d'única persona autoritzada per a la venda de tabacs i altres efectes estancats a la Rambla d'Estudis d'aquesta ciutat, se concedeixi a dita senyora per a instal·lar en dita Rambla davant de la casa número 6 i lloc que demarca la Secció d'Urbanització i Obres un kiosc ajustat al model que obra unit a l'expedient per al plaç de deu anys mitjançant el pagament per trimestres anticipats de la quota mensual de cent pessetes per ocupació de via pública i el cànon anual de setanta nou pessetes trenta cinc cèntims per la cambra soterrània que per a magatzematge establirà al subsol del kiosc, i demés condicions que s'inserten en el cos del dictamen, sotmetent-se la concessió en son dia a la Junta Municipal per exercir d'un any el període de la mateixa concessió i sol·licitant del governador civil l'execució de subasta amb arreglo a l'article 42 de la vigent Instrucció sobre contractació de serveis provincials i municipals.

Defensen el dictamen els senyors Rosés, Pich, Dessy i Rocha. Els raonaments exposats en els seus parlaments no convenen al senyor Cuadrench, qui demana uns antecedents per a allargar la qüestió.

Se sospèn la sessió per a que vinguin aquests antecedents.

Occupant la presidència el senyor Vidal i Valls se renoua la sessió i el senyor Cuadrench anuncia una mossa al dictamen, impugnant-la els senyors Andreu i Pich.

L'esmena proposa que tots els que obtinguin concessions analògiques, puguin instal·lar els kioscos en iguals condicions que s'estableixen en el dictamen que's discuteix.

En votació nominal és rebutjada l'esmena per 30 vots en contra per 4 en pro.

Occupant la presidència el senyor Pich. El senyor Matons explica el seu vot dient que ha votat en contra per entendre que a les Rambles ja n'hi ha prou de kioscos.

El senyor Cuadrench continua la seva obstrucció presentant una proposició incidental demanant que'l dictamen torni a la Comissió per a procurar millorar el dret de concessió. És rebutjada i en votació nominal s'aprova el dictamen per 17 vots en pro i 16 en contra.

Se dona per acabat el despatx ordinari i se passa a discutir el dictamen per a l'adquisició de

Les canonades de ferro

El senyor Cuadrench demana explicacions sobre la forma en que's va fer el concurs per a l'adjudicació d'aquestes canonades per al repartiment de l'aigua de Moncada.

El senyor Vallet, com a president de la Comissió de Foment, dona amplies explicacions, enumerant els elements de judici que ha tingut la comissió per a fer l'adjudicació.

El senyor Vega March sotmet les manifestacions del senyor Vallet per haver intervingut en l'assumpte.

Parla en defensa del dictamen el senyor de Riba.

Occupant la presidència el senyor Rosés. S'entaula un llarg debat en el que intervien els senyors Cuadrench, Vega, Figuera i Vallet.

El senyor Figuera presenta una proposició incidental demanant que s'imprimi una Memòria amb tots els antecedents d'aquest assumpte.

En votació nominal és rebutjada per 31 vots en contra per 6 en pro.

Els senyors Juncal i Martorell expliquen el seu vot, lamentant que's regidors no creguin convenient l'impressió de la Memòria que's serviria per a il·lustrar-se en tant important assumpte.

Continua la discussió del dictamen impugnant-lo el senyor Cuadrench i defensant-lo el senyor de Riba.

El senyor Juncal presenta una proposició incidental demanant que s'obri un nou concurs per a quan s'hagi aprovat el pressupost extraordinari, essent rebutjada per 21 vots en contra per 5 en pro.

Després de rebutjar-se una altra esmena, se vota una altra proposició incidental del senyor de Riba demanant que's prorrogui la sessió fins que recai què acord sobre el dictamen que es discuteix. S'aprova per 25 vots contra 6.

Continua la discussió del dictamen parlant en contra els senyors Juncal i Figuera. Aquest llegí retalls d'EL POBLE CATALA denunciant la nostra campanya contra les tuberies de ciment armat, subratllant determinats dats que varen donar al públic per a que's ciutadans sapiguessin ben bé com s'administren els seus interessos. Sosté que les canonades de ferro són caríssimes i que s'han de pagar amb diners que'l Municipi no sab encara d'on ha de treure.

Els contesta el senyor Vallet molt breument.

El senyor Juncal proposa que's retalli l'legis del nostre diari siguin sotmesos a una junta de què's de minoria per a arribar fins allà on sigui convenient per a depurar la seva veritat.

Rectifica el senyor Figuera i posat a votació el dictamen, s'aprova per 25 vots en pro i per cinc en contra.

A dos quarts d'once s'acaba la sessió.

Informació

Notes de l'alcaldia

L'alcalde accidental ha circulat les següents ordres:

Al comandant de la guarda municipal per a que s'extremi la vigilància al carrer de Rocafort entre els de Provença i Indústria per a impedir cert abusos que comet una turba de gitanos.

Al director general de mercats per a que procuri que les escombraries del mercat del Pervindre siguin retirades immediatament després de feta la neteja.

A la secció facultativa per a que's tanqui els solars propietat de l'Ajuntament i s'arregli el disseny de la font instal·lada al passeig de Santa Eulària.

Ha traslladat a la comissió de Foment un preu per a que amb ocasió de procedir-se a l'asfaltat de les Rambles s'urbanitzi la plaça del Teatre.

Ha enviat a la comissió d'Hisenda les observacions respecte a la conveniència de que's traslladi al mercat d'Horta la coberta del de la Revolució per trbar-se al descobert aquells llocs de venda.

Campanya sanitària

Baix la presidència del senyor Pich se reanua la comissió permanent de la Junta de Sanitat canviant impressions respecte a midies que convé adoptar, pròxima la estació estiuenca, en previssió de qualsevol contingència que pogués alterar la salut pública.

Com a resultat de la reunió el senyor Pich visità al governador civil convenint que l'alcalde presentarà a l'autoritat governativa nota de totes les midies que vagi acordant-se havent manifestat el governador que cuidarà que's compleixin amb tot rigor.

La compra de l'Hospital de Santa Creu

Ha visitat a l'alcalde la ponència encarregada de la valoració i compra de l'Hospital de Santa Creu, formada pels senyors Vidal i Valls, Rosés, Vega i Pàfella, manifestant-li, per a que ho comunicui a la comissió de Reforma, que en principi havia acordat la ponència la valoració del referit establiment.

El senyor Pich els prometé que, donada la importància de l'assumpte, amb el que es resoldrà el problema de la hospitalització a Barcelona, convocarà per al disabte a la comissió indicada per a que, pringui els acords procedents i sotmetre's després a l'aprovació del consistori i que sigui un fet ben aviat l'anhelat trasllat de l'Hospital de la Santa Creu al de Sant Pau.

Vari

El Govern civil ha dirigit un ofici a l'Ajuntament concedint l'exempció de subasta per a l'execució de les obres del sècol de l'estatua d'en Rafel de Casanoves i fundició de l'en Claris.

El director de l'Institut d'Hygiene Urbana ha dirigit un ofici a la comissió de Foment proposant se verifiqui la neteja de la riera de Vallcarca i s'acabi la cloac que s'ha de construir a la mateixa.

Publicacions rebudes

El número 12 de la revista quinzenal «Música», que reparteix el primer plec de «Le diable a Seville», per a piano.

També anuència un diccionari biogràfic universal, primera publicació semblant a Espanya.

El follet «Datos sobre la viruela, tifus y tuberculosis en Manresa», per M. Fius i Pallà.

El número 230 de la revista comercial lbero-americana «Mercurio».

En fascicle 16 de «Bibliografía» recull d'estudis, observacions, comentaris i notícies sobre llibres en general i sobre qüestions de llengua i literatura catalanes en particular, publicat per R. Miquel i Planas.

Se'ns ha dit per diversos conductes que en la carlinada germanòfila del diumenge passat, amb motiu de l'arribada de en Blasco Ibáñez, gesta que com diguerem, a la que cooperaren les autoritats neutralistes donant escorta als peribadadors de l'ordre públic, hi prengueren una part important els súbdits alemanys que s'hosiatgen en l'andic escorçador de la Traversera.

El fet, d'esser cert, entranya una veritable gravetat i nosaltres per la nostra part l'hem de sotmetre a la consideració del Govern neutralista d'en Dato per a que faci entendre en aquests hostes estrangers que la nostra neutralitat ha lliar d'un positiu capdri, que no és imbuït-se en els afers de la política espanyola com se fan dignes de l'hospitalitat que aquí se'ls dispensa.

En els rumors que fins a nosaltres han arribat referents an aquest fet intolerable s'hi barreja el nom del que regional jaumí com a davant d'aquests súbdits alemanys que acudiren al moll d'Espanya per a fer costat als jaumins i policia en la seva tasca de volguer aplicar als que anaven a rebre an en Blasco Ibáñez, i s'afegix que el grup d'alemanys, bastant considerable per cert, s'amagà a les mirades del públic a uns edificis pertanyents a una entitat oficial.

Després de consentir-se, com se consent que els jaumins fessin de les seves amb tota amplitud, dirigit pel seu quef regional en persona, que ha volgut amb els seus fets del diumenge reconquerir la seva personalitat matonesca que li neguen els seus correligionaris de l'Ateneu Tradicionalista i demés centres que protesten de la seva qüestura per les seves conxorxes amb els de la Lliga Regionalista, no té res d'estrany que el rumor de la intervenció dels alemanys en la carlinada germanòfila hagi adquirit tots els prestis de realitat, ja que les autoritats governatives han vingut donant en aquest assumpte una mostra tan palesa del seu afèbliment davant l'amenaça dels germanòfils.

Un cop més es vindria a demostrar, d'esser cert aquest fet que col·lim com a nota informativa, la pendent perquè s'ha llençat el Govern d'en Dato deixant-se portar per les dretes estretament unides com si de l'apoi d'aquestes en dependés l'afiançament de la seva tranquil·litat.

Ahir he deien i avui ho hem de repetir: és perillós el camí emprat pel Govern; la seva orientació actual l'ha de dur necessàriament a una caiguda sorollosa de la que no el salvaran pas aquestes dretes que fins fa poc el combatien per tota mena de medis i que quan el vegin debilitat l'hauran d'abandonar a la seva pròpia sort.

En les ressenyes dels fets del diumenge se consignava, en tots els diaris, que el quefe regional jaumí, senyor Juncal, per a tenir accés al moll d'Espanya i dirigir als escombrats jaumins contra els ciutadans simpatitzants dels aliats, s'havia valgut del carnet de periodista que li té extès com a soci l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona.

Hou's aquí un altre fet d'una importància capital per a que dita Associació limitis que s'ha de fer del seu nom en aquests afers polítics. El senyor Juncal al seu diari ho ha dit. No va anar al moll d'Espanya com a periodista i en canvi va cometre l'indelicadesa de fer-se obrir pas invocant la qualitat de soci de l'Associació de la Premsa Diària, començant així a la tasca d'empetir les garanties que tots els professionals del periodisme deuen tenir pel compliment de llur missió informativa.

El fet per si sol ens relleva de tot altre comentari.

Assemblea agrícola

El dia 29 del corrent tindrà lloc a Tarragona una assemblea magna d'agricultors de la província per tractar de les midies que s'han de pendre per a la defensa dels interessos agrícoles. Hi assistiràn els senadors i diputats tarragonins.

Els catalanistes

A la veïllada del prop passat dissabte tingué lloc al C. N. de la S. la primera conferència del cicle organitzat per la J. N. de C. anant a càrrec del senyor F. Rosell, qui desenrotlla el tema: «Generalitats sobre la teoria dels impostos. L'impost progressiu».

El conferenciant començà en l'acció econòmica dels Estats, fent un acurat estudi de l'acció tributària que exerceixen als ciutadans. Afirma que tots els ciutadans tenen el deure de contribuir a les càrregues de l'Estat en el ben entès de que aquest deu procurar-li el major benefici possible. Digué que l'acció tributària deu ésser executada principalment la minoria privilegiada a fi d'amoriar la situació de la majoria dels ciutadans.

Entrà tot seguit a definir l'impost progressiu, manifestant amb exemples la major justícia que en formula tributària enclo. Relatant la legislació tributària dels més importants Estats demostrà com els impostos progressius són ja aplicats en certa escala e que fa que'ls impostos siguin més equitables.

El senyor Rosell fou molt aplaudit.

En el «Casal Catalàn» de la barriada del Poble Nou, donarà el dissabte pròxim una conferència el senyor Rovira i Virgili, disertant sobre el tema «La separació de les lliges i l'Estat». La t'e començarà a les deu de la nit.

La Joventut Catalànista «La Coronela» farà una excursió nocturna a Santa Creu d'Oriol el dia 23 revella de Sant Joan, on s'hi farà una gran foguera patriòtica, enjament de bombes i parlaments al·lusius, també es visitaran les coves.

L'hora de sortida del Casal serà a les 10 del vespre.

Queden convidats tots els catalanistes.

A les deu d'aquesta nit, per a celebrar la revella de Sant Joan, el Casal

Catalanista del Districte II farà una sortida al Turó de la Peyra (Horta) a menjar la coca.

Hi hauràn varíes festes, elevants-se globus.

Punt de reunió: Plaça Urquinaona, cantonada Ausias Marc.

Anants i vinents

En l'express del matí arribaren ahir de Madrid els diputats a Corts senyors de la Moreu i Sgella.

En l'express de la nit sortiren cap a Madrid els diputats a Corts senyors Torres Guerrero i per a Saragoga el diputat senyor Lázaro.

L'exposició de 1917

Parla en Pich

Ahir al migdia l'alcalde accidental senyor Pich va cridar als periodistes i en el seu despatx particular va fer algunes declaracions.

Se referí primer als acords adoptats per la Junta de l'Exposició de Barcelona, el principal dels quals concixen els nostres lectors per haver-lo avençat a l'edició d'ahir.

Com ja s'ha dit, començà dient, la Junta de l'Exposició ha acordat definitivament destinar el dia 18 del pròxim juliol per a la celebració de festes a Montjuïc per a solemnitzar l'inauguració de les obres de construcció d'un passeig de circumvalació per la muntanya (per a facilitar el que sigui coneguda del públic) i altres treballs de desmunt i amb l'objecte de posar la muntanya en condicions d'inaugurar oficialment, amb la probable assistència del rei, a darrers d'any o a primers de 1916, la construcció d'edificis per a la futura Exposició.

A les esmentades festes del 18 de juliol hi pendràn part totes les masses corals i bandes de música de la capital, executant-se disints números en diferents indrets de la muntanya, havent-se encarregat els senyors Lamote de Grignon (ja s'ha encarregat de la direcció de la Banda Municipal), Juncat i Ribé de preparar i dirigir l'execució del programa de festes.

Un dels números que es projecten és el de les projeccions a la nit d'una sèrie de les cels de l'Exposició que sigui visible des de tota la ciutat de Barcelona.

Degut a les gestions del Comitè de l'Exposició, el Banc de Barcelona, d'acord amb les altres entitats bancàries, han garantit la col·locació de l'emprèstit de deu milions de pessetes, amb qual quantitat l'Ajuntament acordà contribuir al pressupost de l'Exposició al tipu de 93 per 100 i a l'interès del 4 i mig per 100. Cal fer observar la ventada de que gires entitats bancàries s'han compromès a garantir la pignoració dels esmentats títols a un tipu molt ventós.

La Junta de l'Exposició acordà també proposar als arquitectes senyors Domènec i Muntaner i Vega March per a estudiar i proposar lo convenient a realitzar pel que respecta a la part internacional de l'Exposició; els arquitectes senyors Font i Sagnier pel que es refereix a la part nacional; i els arquitectes senyors Puig i Cadafalch i Busquets pel que té referència a la realització de sports i festes, tant en la muntanya, com en el mar.

El senyor Pich s'estengué en altres manifestacions de cap interès per al públic.

Govern civil

La orla

Al rebre ahir als periodistes el senyor Andrade, li preguntaren sobre les causes que havien motivat la crisi presentada pel Govern civil.

El governador contestà que en una conferència telefònica que havia tingut al matí amb el ministre de la Governació li havia comunicat de que'l Govern civil havia presentat la dimissió, per solidaritat amb el ministre d'Hisenda, ja que aquest vist el fracàs de l'emprèstit se negà desseguida a continuar al seu ministeri.

Digué després que havia rebut un telegrama en el que li participaven que'l rei rebria anit o avui a en Dato.

Fou constar el senyor Andrade que l'única causa de la crisi fou el resultat de l'emprèstit i creu que ella no serà més que parcial.

Els periodistes i insistiren de si havia rebut l'hora de que seria nomenat ministre, a lo que contestà dient: «Jo no soc més que governador de Barcelona, i crec que considero el més alt de la política espanyola. Això no vol dir que jo estigui molt temps més aquí però no per ésser ministre, sinó per que cadu hui té la seva manera de vida. Hem considerat molt honorat amb haver tingut sempre la confiança del Govern en el càrrec que vine desempenyant, cosa que satisfà totes les meves voluntats».

Acabà dient que ell, com a disciplinat que ha sigut sempre del partit, actuarà a resolució que en Dato prengui i que no es negarà a acceptar una càrrega si se li ofereix convençut de que amb ella prestarà un servei al partit i al país, no pels seus mercediments, sinó per la seva bona voluntat desempenyant-la.

Visitas

El síndic del Col·legi de Corredors senyor Reynals estigué ahir a visitar al governador per a protestar del projecte d'una associació de contractació lliure de valors.

El senyor Andrade digué que no havia pres resolució sobre l'assumpte.

Per parlar-li d'assumptes d'Arenys de Mar visità ahir al governador el diputat a Corts senyor Garriga Massó.

L'alcalde de Pineda estigué a visitar el senyor Andrade per interessar-li l'immediat despatx d'un expedient d'aquell municipi.

El diputat a Corts senyor Zúñiga i una comissió de l'Ajuntament de Collbató estigueren ahir a visitar el senyor Andrade per demanar-li el seu apoi per que sigui concedida una subvenció a tots els pobles que han sortit perjudicats de les darreres pedregades.

A darrera hora de la tarde estigü

NOTICIES

NOU ESTABLIMENT. — Ahir a la tarda fou inaugurat el nou establiment anomenat «Café, restaurant Catalunya», situat al número 16 del carrer de Vergara.

L'instal·lació està feta amb molt luxe i propietat. La decoració ha anat a càrrec de la casa Bernat i la construcció d'obres de la casa Vila; l'arquitectura és de la casa Casals; i la fusteria de la casa Mingrà i Romeu.

No dubtem que donarà el bon punt en que està emplaçat el local es veurà semblantment concorregut.

Desigem als seus propietaris senyors Parramon i Casas tota mena de prosperitat en el seu negoci que s'han empenyats.

▲ Una comissió de veïns de la barriada de Can Tónis ha publicat un manifest dirigit als veïns de dita barriada, demanant la unió de tots per a empendre gestions definitives per que sigui treu una fàbrica destinada a fondre mineral de plom, que per les seves males olors que despenen és una amenaça a la salut de tot-hom.

— Amb molta freqüència les fermentacions anormals de l'estómac produïxen accides i vòmits, que's corregeixen immediatament amb l'Enfir Estomacal de Saiz de Carlos, perquè treu les nausies, dolors, ardors epigàstics, aigües de boca i tendència al vòmit.

▲ Un bon número de propietaris de finques, de fàbriques i de establiments, igualment que d'habitants de la barriada de Can Tónis, empleats i obrers, tant de dites fàbriques com del cementiri han enviat una comunicació al director de la companyia del tramvia, línia de Can Tónis, per a que se serveixi acceptar la demanada que se li fa de que sigui reduït el trajecte a deu cèntims en lloc de quinze i que's faci un trajecte de cinc cèntims des del punt de sortida fins a Miramar i viceversa.

▲ La Secció de Beneficència de l'Ajuntament del districte II, organitza un gran festival Hel·lènic al Parc Güell per al dia 18 del vinent juliol.

Segons hem sapigut, per individus de la comissió organitzadora, esperem que's faràn dues obres del Teatre Grec, en plena natura, de reputats autors, ballets populars, autèntic de sardanes per la renomada cobla La Principal de Perelada.

Donats els preparatius que s'estan fent podem preveure que dita festa serà un nou èxit com tots els organitzats per dita secció.

▲ Ha quedat resolta la dificultat amb que's trobaven els obrers que's dirigien a França, sense el necessari passaport. D'avi endavant es's sapors els despatxats el Consell de França a l'ortobou, que està autoritzat per fer-ho.

▲ El sargent de caçadors d'Alfons XII, En Progrés Marqués, espós de la Neus Domingo (a la Blanca, condemada a mort pel crim del carrer de Sant Ramon, ha demanat que se li concedi la separació de l'exèrcit.

▲ Abans d'ahir a la nit tingué lloc a la «Maison Dorée» el banquet que organitzaren en son honor amb motiu de les seves campanyes sanitàries.

El número de començà passava de 150 i entre'ls quals hi figuraven en Pere Corominas, Joan Pich, Benito, Pere d'Alfonso, Junoy, Serradell, Albert Rusinol, Pere Rahola, Juli Vallimolina, Pep Bergs, Rahola, Mir i Miró, Moles, Vilanova, Darder, Pascual, Calles, Vega, de Car, Fargas, Tarrés, Sans i Balaguer, Pi-Sunyer, Comenge, Masera.

En representació del governador hi anà el senyor Dio i Mas secretari d'l Govern civil.

A l'hora dels brindis parlaren els senyors Rahola i Pi i Suñer i finalment el doctor Torro que fou molt aplaudit.

▲ A dos quarts de vint del mití d'ahir sortí un tract especial portant els passaports que van a les festes d'Avila.

Els expedicionaris són més de 200.

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Fins el 28 de juny

Preus excepcionals en Objectes per a Regal

Del 28 de juny al 10 de juliol

Articles per a Camp, Viatge i Banys

:: Vestits, Bruses, Bates, Berrets ::

Trajos de bany, Guarda-pols, Faldes, Enagus, Calçat, Gotilles, Camiseria, Roba blanca, Gorbates, Genres de punt

Mundus, Maletes, Cistells, Necessers, neteja, Perfumeria, Binocles per a camp, Mobles de vimet i jonc, etc., etc.

:: : Grans ocasions : ::

La Guerra Europea

Noves i grans victòries dels aliats en tot el front occidental. — Segueix l'avenç dels italians per l'Isonzo. — Bombardeig de Gallipoli per les esquadres aliades. — Els russos han rebutjat tots els atacs de l'enemic en els fronts de la Galitzia i Bukovina, havent progressat a la vora del Rineva i del Vístula.

La situació general

A França i a Bèlgica

Comunicat oficial francès de les onze d'anit

Paris. — D'ús així el comunicat oficial francès de les onze d'anit: «Al sector del Nord d'Arras la situació no ha canviat. Hem conservat tot el terreny conquerit. Avui no hi ha hagut més que accions d'infanteria purament locals que no han modificat els límits. La lluita d'artilleria continua eficientment. Les nostres esquadres aèries han bombardejat parcs d'aviació de l'enemic, incendiant quatre hangars i focat els avions i un globus captiu. Als límits de l'Oest de l'Argonne, seguint la carretera de Vienne-Château a Binarville, els alemanys varen pronunciar el diumenge al vespre un violent atac preparat per un intens bombardeig amb projectils asfixiants. La nostra línia avançada va cedir en alguns punts, però els nostres companys varen quedar espantats dins de les trinxeres trasbalsades per l'explosió de mines. Un contra-atac immediat ens ha permès reconquerir quasi la totalitat de les posicions inicials. La lluita, purament local, ha estat de les més vives.

Als alts del Mosa, al sector de Tranchée-Colonne, després d'haver rebutjat alguns contra-atacs enemics, hem aïllat avui els nostres guanyats d'ahir. El primer atac no ha fet més que un petit progrés. El segon atac, pel contrari, ens ha permès prendre noves trinxeres a l'Est de les que varem ocupar el diumenge i de les que hem pres aquest matí i que hem conservat, com els precedents.

A la Lorena, els nostres reconeixements se sostenen en contacte amb l'enemic, i han arribat a les obres defensives enemics de l'Oest de Gondrexon. Les han trobades inocupades. Els alemanys, en son moviment de repliegament, s'han destruït en la línia de trinxeres del Sud de Leintrey.

A l'Alsàcia el nostre progrés ha continuat en el curs de combats no interromputs. Després d'haver conquerit el cementiri de Metzeral, ens hem apoderat de l'estació i seguidament hem donat l'assalt a la població, que ha estat presa després d'empenyat combat. Hem arribat a les sortides del Sud de la localitat i hem establert la nostra línia de l'Est, a uns 500 metres dels límits en la direcció de Meyerhof. En aquestes accions hem fet nous presoners. El total dels que hem capturat des d'ahir passa de 200.

Al Nord de Focht l'enemic ha intentat un atac contra les nostres posicions de Reicherkopf, essent completament rebutjat.

A Itàlia
Comunicat oficial italià

Roma (oficial). — A la frontera del Tirol Trentí hi ha hagut petits combats. Hem ocupat Punta Tascia.

A la Carnia seguim bombardejant els forns de Malborghetto.

Els austríacs han atacat, sense èxit, a Freikopel.

A la zona oriental de Montenegro les operacions han acabat amb ventatge pels italians.

A la frontera de l'Isonzo han fracassat els atacs enemics.

A Rússia
Comunicat oficial rus

Petrograd (oficial). — A la regió de Chaniv no hi ha hagut cap canvi.

Hem progressat lleugerament a la vora del riu Rineva.

A la vora esquerra del Vístula ha estat rebutjada una temptativa d'ofensiva enemiga.

L'ofensiva enemiga continuada a la regió de Rawa-Ruska. La nit del 20 les nostres tropes es retiraren dels llacs de Gdovok cap a les posicions de Luoffi.

Al Dniester i en el restant del front de la Galitzia i la Bukovina han estat rebutjats amb grans pèrdues tots els atacs enemics.

Informació de fora

Servei especial telegràfic, telefònic i postal de EL POBLE CATALA

ESPANYA

Conferència telegràfica telefònica i postal de 22 de 9 matí a 12 nit

El fracàs de l'emprèstit

El Govern en crisi

Segons dades oficials la subscripció a l'emprèstit, a Madrid, no ha passat de 28.121.000 pessetes i a províncies sobre 53 mil-lions.

En xifres rodones s'han inscrit 81 mil-lions.

La xifra total de l'emprèstit era de 750 mil-lions de pessetes, però com s'han venut presentat al canvi obligacions del Tresor per valor de 283 mil-lions, la quantitat a cobrir en l'emprèstit d'avui era de 467 mil-lions.

La quantitat que ha deixat de subscriure's és de 386 mil-lions.

Si en les nostres notes reflectíem bé sabíem amb quina pena, una impressió poc satisfactoria, ara, conegudes les dades, bé pot dir-se que la jornada d'avui és la més greu que ha patida el Govern, perquè a ningú se li amaga la gravetat de ço que ha ocorregut.

El crèdit del Tresor públic ha quedat en entredit, i no certament perquè ni la situació de la Hisenda de l'Estat ni la economia general del país no tinguin capacitat més que per pagar aquests tristes 81 mil-lions suscrits, sinó perquè una deficiente preparació tècnica i una errada apreciació de la situació del mercat, a part del desconeixement de la mecànica més elemental dels assumptes financers, han coincidit en la preparació de l'emprèstit fracassat aquesta tarda.

Ni tan sols els períodes més íntims i íntims del Govern dissimulen el fracàs; ni el mateix ministre d'Hisenda amaga la seva amargor.

No esperava el senyor Bugallà que en un sol dia pogués quedar coberta la subscripció de la quantitat total que es demana; però això ha de deixar entreveure la possibilitat de que el primer dany pròxim ens tingués d'obrir una subscripció per la quantitat que ara no és coberta però, de totes maneres, és evident que mai creguéssim que la quantitat suscrita fés tan poca cosa.

A aquestes manifestacions que el comte de Bugallà ha fet a un redactor de «Heraldo» següents aquestes consideracions, reflexes, segurament del que pensa el ministre d'Hisenda:

Aquest fet és de estranyar i mereix molta atenció, perquè donat el major interès que s'ha ofert a les obligacions suscrites en l'emprèstit actual, en relació amb el que avui alcancen els altres valors, ha sorpresos que coincidis la negativa aparent del diner a buscar inversió en el capital indicat, amb l'alta que avui es registra a la Borsa.

S'han fet molts comentaris respecte de la escassa fortuna aconseguida en la subscripció d'avui, sentant molt especialment el fet de que no hi hagi una missió per a ningú en aquesta operació de crèdit que els valors que representen no siguin els més pròpis per a la especulació de la banca.

A part d'aquesta confusió, com la de dir que no hi havia en aquesta operació comissió per ningú, essent així que els agents de Borsa tenen una intervenció obligatòria, entre altres es pot veure quelcom així com una acusació contra part de la banca, que avui ha defugit el seu concurs, car a part del Banc Hispano-Americà, que ha acudit amb 10 mil-lions de pessetes, i alguna que altra entitat que també ha suscrit quantitats importants, el d'm's han estat quantitats petites, car són 900 els suscriptors.

Però, en fi, el ministre d'Hisenda podrà tenir en favor de sa conducta quantes raons arbitràries els seus defensors, però el fet és que ha sofert una lamentable equivocació que posa en situació momentàniament difícil al Tresor públic; i a com que plogi sobre mullar, perquè l'anterior suspensió d'obligacions va resultar molt laboriosa, en els comentaris que's fan aquesta nit no surt molt ben llurat el comte de Bugallà, a l'extrem de que s'aguarda amb veritable curiositat el Consell de demà, perquè no falti qui assegura que el ministre d'Hisenda, home discret i ponderós, sabrà imposar-se a si mateix una sanció per ço que ha ocorregut.

A Bilbao s'han suscrit tres mil lions.

La solidaritat de les mineres

Aquesta nit el senyor Dato ha informat al Rei del fracàs de l'emprèstit. El Govern es fa solidari de la gestió del senyor Bugallà.

Manifestació a don Dato

La cartera d'Hisenda

Les impressions d'aquest matí coincideixen en absolut amb la que ja varem donar la matinada passada respecte al plantejament de la crisi total del Govern i ben clar ho demostren les següents manifestacions que anir, a última hora, va fer el senyor Dato.

Deia així:

«Lo ocorregut és un fracàs; no puc ni ho dec amagar a la meua pròpia i al meu Rei; en fer-ho repugnaria amb el meu caràcter i amb la meua consciència i amb els deus de la veritat ans de tot.

Podria exposar raons que ho atenuessin o potser ho justificassin.

Però, aquest estat d'ànimo, ho hauria proclamat; no he pas d'amagar lo que veritablement ha estat un desastre. La meua sinceritat així ho reconeix i ho deu.

Després va afegir:

«La gent tècnica senyala precedent; la gent de bona memòria senyala precedents d'aquí i de l'estranger.

Previngut de tot això, tampoc vulgarem contra ningú, ni debem del patriotisme de ningú, ni esforcem recordar-me de l'apàtia que pugui revelar el fet.

S'ha d'acceptar la realitat tal com és i davant d'ella en resigno.

El que desitjo fer constar és que lo ocorregut no's deu interpretar de cap

manera com falta de solvència de l'Hisenda pública.

Potser no s'han fet ben bé càrrecs els que devien fer-se'n, de l'ajuda que els governs necessiten en moments difícils.

Però ni sobre això ni sobre res de donar judici definitiu, al menys fins que no hi hagi canviat impressions amb el Govern i ho faré demà.

El Consell de ministres es reuneix ara, a les onze, com tenim anunciat, i del resultat d'ell s'esperen acortixaments polítics.

La majoria de la gent creu que al senyor Dato li ratificaran els poders i continuat en el Govern.

El que és segur és que, sigui la que sigui la solució que tingui la crisi, el senyor Bugallà sortirà del Govern i s'indica com el més segur per a subistir-lo en la cartera d'Hisenda el senyor Bergamín.

Parla en Romanones

El domicili del cap del partit liberal s'ha vist avui concorregutíssim des de molt aviat, figurant entre els visitants alguns ex-ministres.

Alguns periodistes han visitat també al comte de Romanones per a sol·licitar la seva opinió respecte als actuals moments i el comte s'ha expressat en aquestes termes:

«Al meu judici el fracàs de l'emprèstit no té cap relació amb la política. L'operació financera ha estat ben concebuda, però ha estat mal desenvolupada.

Hi ha que fer justícia al Govern, reconeixent la seva aptitud i bona orientació, però sense dubtar-hi per d'una vista que el diner no sols es mou per patriotisme. Hi ha altres factors que deuen tenir-se en compte per a sol·licitar-lo.

El milionari Rothschild sempre tingué el seu diner a la disposició del Govern francès per a obres de caritat i altres per l'estil, però al tractar-se d'emprèstit l'oferta però demanant incontinentment la comissió.

Es de lamentar el fracàs de l'emprèstit projectat pel senyor Bugallà, perquè en aquestes circumstàncies les conseqüències es tocaran durant molt temps.

De totes maneres, en aquest assumpte cal anar amb prudència, perquè amb el crèdit passa com amb l'honor: que no convé parlar-ne massa.

Repeteix que hi ha que fer justícia al Govern i hi ha que ajudar-lo per a que es redueixin o atenuïn els efectes del fracàs.

Respecte a la part política de l'actualitat no ha volgut fer manifestacions el comte de Romanones, perquè com ignora la forma en que ha de plantejar-se la crisi, no sab quin serà el seu desenvolupament.

Ha acabat manifestant que lo imprescindible és que el Govern es decideixi a viure dintre de la legalitat, sense posar tribunes als drets dels ciutadans per a que exposin les seves opinions i si alguna vegada necessita posar-les que ho faci amb la Constitució a la mà, no d'una manera arbitrària.

Impressió

L'impressió dominant és la de que continuarà el senyor Dato, insistint en que passarà a ocupar la cartera d'Hisenda el senyor Bergamín.

També es diu que el comte de Esteban Collantes serà substituït pel senyor Andrade.

Consell de ministres

A un quart de dotze han quedat reunits els ministres en la Presidència.

El senyor Dato ha arribat molt aviat al seu despatx i els periodistes, encara que avui han matinejat molt perquè també esperaven transcendents conseqüències del Consell, no han pogut parlar amb ell.

Els senyors Bugallà i Sánchez Guerra han arribat junts.

El primer al ser saludat pels periodistes, ha dit:

«Jo soc un naíf, senyors; puc dir lo que m'hi dóna de les Parfules; però malament he quedat.

El ministre de Foment ha dit que portava l'expedient de la Hidràulica de Santillana.

El Consell ha acabat a un quart de dues i immediatament el ministre de la Governació ha marxat al seu ministeri per a dirigir als governadors un telegrama circulant comunicant-los que el Govern havia acordat presentar al Rei la dimissió de tot el Gabinet.

El senyor Dato ha comunicat als periodistes la referència del Consell amb les següents paraules:

«El Consell ha estat essencialment polític.

El ministre d'Hisenda ens ha dit que no podia continuar despenyent la cartera perquè considerava que'l fracàs de la operació de crèdit realitzada avui, devia atribuir-se a deficiències de preparació o error respecte de la classe de valors que havien d'admetre's, moment de fer la subscripció i situació del mercat, coses que han pogut influir en l'evident fracàs de l'operació, que, per fortuna, no produïx el menor perjudici en l'interès del Tresor.

Tots els ministres han donat la seva opinió sobre el particular, i després d'escollir-la, hem acordat presentar al Rei la dimissió de tot el Govern, reconeixent que si l'operació de crèdit hagués tingut un resultat satisfactori, no hauríem deixat de mirar-lo com un acort de nostra actuació, i, advers, no podem menys que considerarlo com un error que's fa solidari del ministre de Hisenda, tota vegada que la seva iniciativa havia sigut acceptada totalment pel Govern.

En aquest moment vaig a telegrafiar a S. M. el Rei donant-li compte de la crisi i demanant-li hora per a portar-li junt amb la meua, les dimissions de tots els ministres.

Aquesta tarda parlaré amb el president del Congrés per a informar-li de tot l'ocorregut.

El senyor Dato no sabí, després del Consell, l'hora en la qual veuria a S. M.

Suposa el senyor Dato que el Rei li manaria anar demà aviat a la Granja. Els periodistes han informat al senyor

Dato de la opinió que alguns polítics han emès sobre la crisi i el seu criteri favorable a que seguis al davant del Govern.

El president, somrient, ha dit: «Ara S. M. té la paraula. Ell és qui ha de decidir.

Quan sortíem del despatx del senyor Esteban Collantes, qui encara se amb els periodistes ha exclamat: «No era a Grècia la crisi!

Opinió de Melquiades

Don Melquiades Alvarez ha dit: «No crec en una crisi total en les presents circumstàncies. En una crisi parcial sí, perquè el fracàs de l'emprèstit és evident.

Creu que es ratificarà la confiança regia al senyor Dato; però no dic més, perquè estem al país dels vice-verses i succeeixen coses rars.

Opinió de Besada

El senyor González Besada ha dit: «En els presents moments és de lamentar el que ocorre, perquè cap Govern ha tingut més força en la opinió que l'actual.

En aquests moments no hi ha més Gabinet possible que el senyor Dato, perquè representa a es a minuts del poble millor que cap altre.

Ampliació del consell

«La Correspondencia de España», en la seva edició de la tarda, publica la següent ampliació del Consell:

Ha començat el Consell amb un discurs del senyor Dato, que, segons nostres referències, ha estat una glosa de les declaracions que ja en la edició del matí li atribuïem.

La síntesi d'aquest discurs és que considerant un fracàs l'operació de crèdit realitzada i com una falta de confiança en el Govern que ell presideix la carencia d'ajuda de les classes capitalistes, deixant de conèixer a l'operació, anuncia als seus companys el seu propòsit irrevocable d'abandonar el poder.

Ha indicat també que dintre del partit conservador hi havia una personalitat, com al del president del Congrés, per a presidir el Govern que pogués formar-se.

Tots els ministres s'han mostrat completament oposats a acceptar la possibilitat de la sortida del senyor Dato, per entendre que per a la nació la seva personalitat constituïa la encarnació de gran perjudici que la seva sortida representaria dels temors a que podria prestar-se tant en l'interior com en l'exterior.

Tots s'han esforçat en aconsellar-li la seva continuació, sense que en aquests moments estiguessin certs d'haver-lo convencut.

Després, en segon lloc, ha parlat el comte de Bugallà, qui, des dels primers moments s'havia en fer constar que trobava equivocada l'apreciació del president, perquè la responsabilitat no corresponia per igual a tots els ministres, tant més quant la operació en si i el decret organitzant-la foren aplaudits per tota la premsa financera i elogiat per se reserves. L'error, segons el ministre d'Hisenda, és de detalls d'execució, que corresponen al seu càrrec, i, per tant, la responsabilitat del Govern en qüestió de tal magnitud resulta molt atenuada, quedant la principal responsabilitat per al mateix ministre de Hisenda, que no tingué l'acert bastant per a medir les aspiracions del mercat i dels que l'estimulen.

Tots han intentat convèncer el ministre d'Hisenda de que la responsabilitat era de tot el Govern.

En tercer lloc ha parlat el senyor Sánchez Guerra, abundant en la opinió de que el mateix devia abandonar la cartera, però reconeixent que era inexcusable la continuació del senyor Dato.

Tant el senyor Sánchez Guerra com els altres consellers, ja que tots han parlat, han tendit en els seus esforços a convèncer al comte de Bugallà de que l'error d'ara no era suficient per a destruir els seus acords anteriors al davant del seu departament, i no justificava de cap manera que's prescindís d'un prestigi adquirit en el temps que porta en el ministeri.

Senyats tots els ministres, s'ha ratificat el senyor Dato en les seves anteriors manifestacions, quedant acordat el plantejament de la crisi total.

El president dimissionari ha exposat als ministres que abans d'anar a la Granja es proposava tant sols fer una sola consulta, amb el senyor Besada, no solament sense fer-ne d'altres, perquè sols ocasionen molesties, queixes, etc., per les omisiones no premeditades.

El senyor Bugallà ha rebut l'encàrrec del senyor Dato de citar al president del Congrés per a anunciar-li el seu propòsit de conferenciar amb el senyor Dato, quedant complet immediatament.

CATALUNYA

Canot de Mar

Enguany, a l'atancar-se la festa major d'aquesta vila, han vingut les naturals atribucions propies a la organització que reporten les festes d'aquesta naturalesa; però més que els anys anteriors an aquest se'ns presenta quelcòm de nou, quelcòm d'abundant. Qui sab si per les també naturals evolucions del temps o lo que sigui, que no demem precisar ni discutir, més en aquests darrers anys ha decaigut bon xic l'esperit d'empresa per a aquestes accies. Per caràcter aquesta vila de societats recreatives, cuidaven de la festa per medi d'empresa els joves en abò entusiastes i propi dels seus anys. Aquí hi ha el canvi en el present any.

La junta directiva de l'Ateneu Obrer aprofitant aquestes circumstàncies, creient fer un bé a dita entitat, ha cregut oportú apropiarse aquesta festa, i a proposta de l'esmenada junta, la societat ha acordat encarregar-se de la festa de l'enlletat, i es celebrará función teatral el día 29 per la companyia d'en Josep Santpere, posant-se en escena l'opereta i sàrnia respectivament «La mujer moderna» i «El

Tenorio musical», i ball en els dos dies restants a càrrec de la orquestra «La Flarmònica», de Barcelona. La qual executarà també el programa de concerts en el local de la referida societat.

Doncs, bé, nosaltres avui, no creiem oportú altra cosa que desitjar coronar un falaguer èxit l'esforç suprem de l'Ateneu i que, com s'ha dit, sigui amb la cooperació de tot el poble aital empresa.

Ara sí que, si de res tenim de doldre's, és de que s'hagin aplicat les conferències fins l'haver passat les festes majors, puguem estimar aquelles de més utilitat i al nostre entendre de res deuen perjudicar a aquesta.

Vilafranca del Penedès

El Club Ciclista Penedès de nostra vila ha organitzat per al diumenge vinent dia 27 una carrera ciclista per a corredors que no excedixin de tercera categoria fent un recorregut de 40 kilòmetres seguint Vilafranca, Les Cabanyes, Guardiola Font-rubla, Sant Martí, i Vilafranca, pugent-hi pendre part, a més dels socis de dit Club tots els ciclistes comarcans que ho desigui.

Hi ha varis premis en metalls, objectes i demés útils per a bicicleta junt amb valuosos premis de les cases Sanromà, Guàrdia, J. Martí i Hutchinson de la capital i Janer d'aquesta vila.

El club organitzador concedeix el títol de campió al soci de dit club que arribi primer.

Vilafranca del Penedès 20, 6, 15.

Caldes de Montbui

A la flor de la joventut i quan una auriola de goig i felicitat rodejava el seu entorn, ha mort el distingit jove en Gregori Vidal i Valldorfol, qui amb el seu caràcter amable i exquisit tracte social s'havia conquistat l'amistat i apreç de totes aquelles persones que havien tingut ocasió de tractar-lo.

Enthusiasta admirador del teatre català figurava al davant dels aficionats dramàtics d'aquesta vila, signent l'Ànima i Director de l'agrupació dramàtica «Grop Artístic Calderà», en la qual s'havia meregut l'admiració i elogi de persones enteses en el teatre.

Actualment formava part de la junta directiva de la societat «Foment Calderà» despenyent amb gran zel el càrrec de bibliotecari i prenent sempre part activa en tots els actes de l'esmentada societat.

L'acte del seu enterrament constituïa una veritable manifestació de dol, prova evident de les simpaties que comptava el malagunat jove. El «Foment Calderà» i el «Grop Artístic Calderà» assistiren corporativament a l'enterrament en el qual hi figuraven artístiques corones fúnebres del Foment, del Grop i dels seus companys.

Descansi en pau el que en vida fou nostre bon amic i company.

Darrera hora

Comunicat telegràfic i telefònic de les onze d'anit

Mes de la crisi

Ultimas man festes ons don Dato

El senyor Dato rebé novament als periodistes quan acabà de conferenciar amb el senyor González Besada, i ens digué lo següent:

«El Rei m'ha dirigit el següent telegrama:

«Lamento que els capitals espanyols no hagin acudit a la subscripció acordada, però jutjo que aquest contratemps no deu fer abandonar al Govern la patriòtica tasca que ve desenvolupant. Per tractar d'aquest assumpte l'espero a vosos a esmorzar demà, dimecres.

Comentant el senyor Dato aquest telegrama, ens deia que el Rei dona a entendre la ratificació de confiança, però que no obstant, ell demà li exposarà els motius que ha tingut el Govern per a posar en la seva mà la dimissió de tots els ministres.

Per un excés de precaució no s'havia preparat l'operació de l'emprèstit en termes que satisfés als capitalistes.

També el senyor Bugallà estudià l'assumpte de manera que no fos necessari fer una nova operació de crèdit.

Com el senyor Bugallà m'havia consultat tots els detalls abans de fer l'operació, jo em considero tant o més responsable que ell.

Demà el Rei resoldrà. A primera hora aniré a la Granja i retornaré a les sis de la tarda, i allavors rebre els periodistes.

Del Marroc, no hi ha cap notícia interessant. A l'últim d'aquest mes comentem la repatriació dels veterans il·lencs d'Àfrica.

Ateneu Pi i Margal

Instalats en el carrer de S. Miquel, 3 i Paredes, 4-BARCELONETA

Dispensari-medic-públic i gratuït bair la direcció del doctor don Lluís G. Nogué Gurri, amb la cooperació de l'experta professora en parls donya Isabel Rabassa Bofill.

Dies i hores de vigília

Dilluns, dimecres i divendres: De set a vuit de la tarda.

Dimarts, dijous i dissabtes: De deu a onze del matí.

Assistència a parts:

Diversions públiques

Teatres

Teatre Principal

RICARD SIMO RASO
Avui dimecres revetlla, «El centenari» (tres actes, creació de S. M. Raso). «Pastor y borrego» (quatre quadros de rialla continua). — Demà tarde, «Los idólos» i «Pastor i borrego». Nit, moda, «La forastera» i «L'úvia de hjos». — Divendres: «El il·lustre huésped» (estrena). — Despatxa a comptaduria.

Teatre de Novitats

Temporada d'istiu. Companyia dramàtica espanyola.
MARGARIDA XIRGU
Avui dimecres, nit, a un quart de deu, «Fució de revetlla» 8 actes — 2 obres.
La Chocolaterita
La cortina verde
Demà dijous tarde, «La comedia de las flores» «La Greta». Nit, «La dama de las Camellias» (creació de Margarida Xirgu). — Divendres, sèptim: a moda. — Se despatxa a comptaduria.

Music - Halls

POMPEYA Tots els dies tarde i nit grans concerts per reputats artistes. — 20 ARTISTES.

ALCAZAR 7 UNIO, 7. — Tots els dies tarde i nit grans espectacles de varietat.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»
Marqués del Duero, 105, davant Teatre Comtal.
Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyia de Varietés».

Music-Hall LA BUENA SOMERA
Tots els dies tarde i nit
GRAN CONCERT
CELEBRITATS MUNDIALS
ENTRADA LLIURE

FOLIES BERGERE

Gran Music-Hall parisien
Avui revetlla de Sant Joan
funció extraordinària prenent-hi part tots els números de la casa. Trobant-se de pas a Barcelona el notable duo còmic excèntric

Pele Mele

per deferència a l'empresa i donar-se a conèixer al públic, pendrà part en la funció de nit. Acabada la funció

GRAN BALL DE REVETLLA

a la platea del teatre capítolament adornada. — Restaurant bleu. — Servei esmerat. — Dejeuner, 4 ptes. Diner, 5 ptes.
Teléfono núms. 3928 i 3929

Cinematògrafs

Gran saló cine Doré

Avui hermosíssim programa de pel·lícules i
6 colossals atraccions, 6
LOS MENDEZ, amb son número acrobàtic. Debut de l'hermosa parella de ball **MARY TULL**. Exit gran de la colossal atracció **LOS MAROCCO**. LOS MED. MEZ amb sos jocs pedestres. Debut colossal de la gran i única atracció a el món Mr. i Mme. **ARDAHT**, amb sos cocodrils, no deixeu de veure als cocodrils, lo millor que hi ha són els cocodrils. Ovocions grans a la genial cançonetista **LA GOVITA**. Nit gran funció de revetlla, la millor revetlla de Barcelona. La millor revetlla de Barcelona, serà la del Doré. N. falteu. — Aviat, però molt aviat la xulo-na **CARMEN FLORES**.

SALA MERCE

Rambia Estudió, 4, Barcelona
GRAN CINEMATOGRAF
El millor programa de pel·lícules de Barcelona es el de la **SALA MERCE**. Pel·lícules d'espléndida fotografia. ASSUMPTES emocionants i suggestius, Cintes sensacionals. Arguments de gran rialla.
Films de totes les marques del món
TOTS ELS DIES
ESPLÈNDID PROGRAMA
Visiteu, també, si voleu passar un rato divertit i de bon humor, les
GRUTES MERAVELLOSES
Grans atraccions. — Espectacle original.
El Palau de la Rialla

Varies

FRONTO COMTAL

Avui nit, a un quart d'onze:
Rojos. CAZALIS i EGOZUE
Blaus: ECHEVARRIA i LARRINAGA
Entrada a Cancha 2 pessetes. A primer pis 1

Revetlla de Sant Joan a el Tibidabo

Vatge sensacional en el
FERROCARRIL AERI
Sorprenen, espectacle de Barcelona il·luminat per les fogueres que aparenta l'incendi de la capital.
Banda de música :: Cinematògraf ::
Fos artificials :: Projector elèctric ::
Gran il·luminació
Servei del tramvia de Vallvidrera. Avenida del Tibidabo. Funicular i Funicaril aeri de la cim del Tibidabo tota la nit.
Els Restaurants estaràn igualment oberts tota la nit.

SATURN PARC

Elegant centre de sports amb les millors atraccions patentades i úniques a Espanya.
Avui dimecres, clàssica
Revetlla de Sant Joan
extraordinària festetja.

Balls de revetlla

amb música sense interrupció per la celebrada orquestra

MARCUCCI

la BANDA DEL REGIMENT DE VERGARA, alternant amb sis hermoses artistes espanyoles i la parella de balls moderns **MURILLO** i son professor **PERLITA**. Sorteig d'una ONSA D'OR i una moneda d'or de VINTICINC PESSETES.
Fantàstica decoració **VENECIANA**. — Venda de xurros, pites, etc., etc.
Esmeradissim servei de café.
Entrada de passoi, 10 cènt.

JULI VALLMITJANA

PROP DE L'OMBRA

Díalog

Preu: UNA PESSETA

De venda a totes les llibreries.

LA BORSA

La sessió d'ahir al matí al Borsí dona de tancat:

Nords 69'40 Alacants 69'40 Orense 00'00 fi de Juny. Nords 69'40 Alacants 69'60 fi de Juliol.
De tres a quatre de la tarde es feren a Llotja els següents canvis:

Interior 4 per 100 A. 77'40-50
Idem B. 76'00
Idem C. 73'00
Idem D. 73'00
Idem E. 73'00
Idem F. 73'00
Idem G. H. 73'00
Amortizable 5 per 100 A. 94'20-15-10-94'00
Idem B. 92'70
Idem C. 92'70
Idem D. 92'70
Idem E. 92'70
Idem F. 92'70
Idem G. H. 92'70
Idem I. 92'70
Idem J. 92'70
Idem K. 92'70
Idem L. 92'70
Idem M. 92'70
Idem N. 92'70
Idem O. 92'70
Idem P. 92'70
Idem Q. 92'70
Idem R. 92'70
Idem S. 92'70
Idem T. 92'70
Idem U. 92'70
Idem V. 92'70
Idem W. 92'70
Idem X. 92'70
Idem Y. 92'70
Idem Z. 92'70

ACCIONS COMPTAT

Nord. 69'60
Alacants. 69'60
Orense. 69'60
Plates. 69'60
Telefons. 69'60
Societat General de Telefons. 69'60
Espanya Industrial. 69'60
Gas. 69'60
Andalus. 69'60
Colonial. 69'60
Merranill. 69'60
Banc de Barcelona. 69'60
Andalus. 69'60
Foment d'O i C. 69'60
Construccions i Paviments. 69'60
Préstams i descomptes. 69'60

OBLIGACIONS

Almansa adherida 3 per 100. 66'87-69'37-69'50
Idem id. 4 per 100. 00'00
Idem no adherides. 00'00
Segovies. 00'00
Nord 4 per 100 (Oscas). 00'00
Idem 4 milis (Alsásua). 00'00
Idem prioritat. 00'00
Sant Joan. 00'00
França 2 quart per 100. 50'87-1
Idem 5 per 100 A. 50'87-1
Idem 4 milis per 100 B. 87'50
Idem 4 per cent C. 87'50
Idem 4 per cent D. 00'00
Idem 4 milis per 100 E. 00'00
Orense primitives. 00'00
F. C. Secundaris. 00'00

Canal Urgell. 76'00
Roda a Reus. 76'00
Tranvies 4 per 100. 76'00
Idem 5 per 100. 76'00
Lleida a Reus. 76'00
Port de Barcelona 1912. 76'00
Port de Melilla. 76'00
Trasatlàntiques 4 per 100. 76'00
Aigües 3 per 100. 76'00
Caceres a Portugal, 5 per 100. 76'00
Eléctriques 4 per 100. 76'00
Eléctriques 5 per 100 1912. 76'00
Gas Eléctricitat 4 milis per 100. 76'00
Energia Eléctrica. 76'00
Companyia va encana d'Eléctricitat. 76'00
Tabacs Filipines. 76'00
Andalus 4 milis per 100. 76'00
Sucre estampil·lades. 76'00
Id. no id. 76'00

EL CANYI

Liures. 25'7
Francs. 08'15
Marcs. 110'50
Roma. 00'00

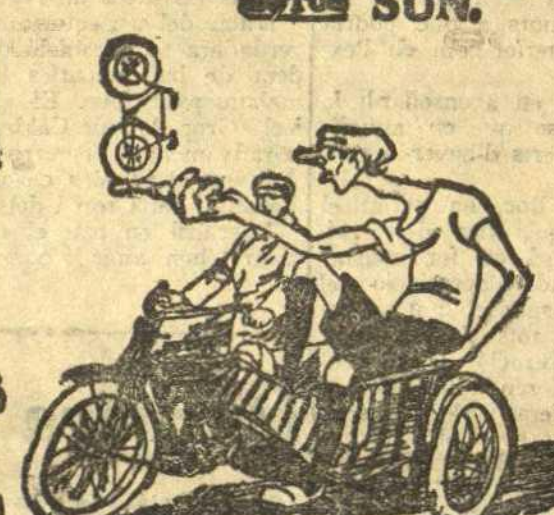
EL POBLE CATALA

és un diari que només serveix la causa de la Llibertat de Catalunya. Llegiu-lo i divulgueu-lo.

Imp. d'EL POBLE: CATALA, Est. 16.

CICLES
SANROMA
Els més solida i lliengers

Telefon 1445
Balma 62
BARCELONA

A ÁGUA
Revista mensual de literatura, art, ciencia, filosofia i crítica social. — Directors: TRINXERA DE PASCOAS i ANTONIO CARNEIRO. Secretari i administrador, ALVARO PINTO. Corresponsals: a París, PHILIP LEBESQUE; a Espanya MIGUEL DE UNAMUNO (Salamanca); a Catalunya, BIBERA i ROTIRA (Barcelona); al Brasil, ALBAQUERO DUTZ (Bahia).
Redacció i Administració: Plaça de la República 160
PORTO (Portugal)

DINER en 1ª hipoteca i sobre valors desde 1'3 per 100 any, en lleure, propietaris, industrials i comercials des de 1'1 a per 100 al mes.
DINER en 2ª hipoteca, indefinits, pàns indivisis i sobre pones, pianos caratges i tota garantia que convengui Rambla Santa Mònica, 4, entresol.
Libreria Chardron di Llo i l'Ima
Rua das Carmelitas, 144
Porto (Portugal)
Casa editorial de les obres de
Eça de Queiroz, Camilo
F. A. de, Teófilo Braga
Guerra Junqueiro, B. uno
B. zilho Telles, etc.
S'envia el catàleg gratis a qui el solliciti

Les injeccions, els lavatges, el sàndal i arícol solen retenir la cura de la purgació, semblant primer que va bé, però al deixar-los tornen el flux, i en general, sols entrenen la cura. Amb les especialitats **PARADELL** en pocs dies se logra la cura completa.
FARMACIA PARADELL Comte de l'Assa 1, 28
BARCELONA

Tresor INAPRECIABLE — COM POSAR OLI EN UN LLUM és per debilitat, veia i desolp, inapetència, anèmia, dispepsia, neurastènia, nerviosisme, artístic i herpètic, el gran VISTA-RICA, l'aperitiu sens igual, regenerador i purificador de la sang i per excel·lència tònic-vigorizant: benefactor tant notable com inesperat fins quin tot ha fracassat els Metges emment l'acometida i dediquen il·luminos i molt florides informes. — Des de l'any 1793, que s'establí aquesta humanitaria institució, els seus p. adictes gran vista-rica i potent fertilizant, venen introduint-se sense an a n'el reclamar, s'han imposat per la seva propia bondat a cap casa fallia una ampolla del poderós digestiu VISTA-RICA, perquè és el llor de les famílies; és el previsor, guardi i defensar. D'all se tira mai en qualsevol accident, indigestió, marip, vòmit o d'algut, en els accessos de neveta perquè dona forces al cor, ajuda a la digestió i tonifica i disinfecta les intestins. — En farmacies, colmadors i drogueries. Prospectes i mostres de franc.
Providencia, 61. "La Salud", — Barcelona

ENOFOSFORINA SERRA

Tónico - Reconstituent - Remineralitzant

Torna la robustesa, l'alegria, la vitalitat i totes les forces perdudes, ja sigui per un excés de treball mental o bé per altres causes
A. Serra, Pelai, 9

EL POBLE: CATALA

Diari Federal Nacionalista Republicà

Redacció, i Administració: Carrer de l'Est, 16, Telèfon 2298

Per a anuncis i comunicats, vègint-se tarifes

Anuncis			
DE PRIMERA PLANA.	Per ratlla i columna	Pessetes	0'50
DE SEGONA PLANA	" " "	"	0'50
DE TERCERA PLANA	" " "	"	0'50
DE QUARTA PLANA	" " "	"	0'15

Gasetilles	
Se publica el diari "INFORMACIÓ DE BARCELONA", en la 2ª 3.	
tament i amb un guió (—) al davant	
Per ratlla Pessetes	1'00

NOTES ÚTILS	Per ratlla	Pessetes
REMITITS	" "	0'65
OFICIALS	" "	0'30
JUDICIALS	" "	0'30
ESPECTACLES	" "	0'15

Descomptes especials segons el nombre d'insercions

LA MUJER EN SU CASA
REVISTA MENSUAL DE
LABORES
ECONOMÍA DOMÉSTICA Y MODAS
ES ÚNICA Y EXCLUSIVA EN ESPAÑA
Declarada útil para que pueda servir de texto en la enseñanza por R. O. de 16 de Febrero de 1905.
PÍDANSE PROSPECTOS
A LA CASA EDITORIAL BAILLY-BAILLIÈRE
Núñez de Balboa, núm. 21. — MADRID

L'AVENÇ
IMPRESA
LIBRERIA

Esqueles mortuories
SE REBEN
A l'Administració
Des a les 12
de la nit
A l'Imprempta
Des a les 12
de la matí
PREUS Y TANY, SEGONS CATALA

